

طرح درس ریاضی مقطع ابتدائی

نام کتاب : ریاضی پایه اول ابتدائی. **زمان تدریس:** ۴۵ دقیقه

عنوان درس : خط باز و بسته. **روش تدریس :** مجسم و غیر مجسم. **تعداد فراگیر:** ۳۲ نفر.

هدف کلی : آموزش خط باز و بسته.

هدف جزئی: معنای خط باز و بسته را بیان کند.

- آشنایی با مفهوم خط باز و بسته.

- نمونه هایی از خط باز و بسته را نشان دهد.

هدف های رفتاری :

- دانش آموز بتواند در مدت زمان ۵ دقیقه و در کلاس درس فقط یک خط باز را بکشد.
- دانش آموز بتواند در مدت زمان ۱۰ دقیقه و در کلاس درس یک خط بسته و یک خط باز را رنگ کند .
- دانش آموز بتواند در شرایط یکسان در محوطه حیاط مدرسه و با استفاده از گچ بر روی زمین با استفاده از خط باز و بسته یک نقاشی بکشد.

حیطه کلامی :

- تعریف خط باز و بسته را بیان کند.
- خط باز و بسته را بکشد و آن را توضیح دهد.
- مفهوم کاربرد خط باز و بسته را تشریح کند.

حیطه مهارت ذهنی:

- برای خط باز و بسته شکلی بکشد.
- خط باز و بسته را رنگ کند.

- برای خط باز و بسته مسئله ای طرح کند و آن را حل نماید.

راهبرد شناختی:

دانش آموز خود به تنهایی بتواند کشف کند که خط باز از نقطه شروع تا پایان . دیگر به نقطه شروع باز نمی گردد ولی در خط بسته به نقطه شروع بر می گردد . دانش آموز بتواند با استفاده از خط باز و بسته یک مدل را طراحی کنند.

راهبرد نگرشی :

حالت درونی به انتخاب عمل .

رعایت خطوط باز و بسته در فضای خارج از کلاس و شناخت خطوط.

راهبرد مهارتی حرکتی:

دانش آموز بتواند یک خط باز و یک خط بسته را روی طراحی که از طرف معلم به او داده شده را پیدا کند و روی آن را خوب رنگ کند و با استفاده از سیم و نخ یک خط باز و بسته را بکشد.

ابزار و وسایل:

گروهی : یک نقاشی در ورقه ترسیم شده را در اختیار گروه قرار می دهیم. نخ ،چسب مایع.

انفرادی : کتاب درسی - مداد رنگی - پاکن - مداد - تراش.

ابزار برای تدریس معلم: کتاب درسی ، تابلو ، گچ ، نخ ، سیم مفتولی.

برقراری ارتباط:

سلام و احوالپرسی از دانش آموزان حضور و غیاب و صحبت با دانش آموزانی که در جلسه قبل غایب بوده اند.

ایجاد انگیزه:

قبل از ورود دانش آموزان معلم بر روی زمین یک خط باز و بسته بکشد و با ورود دانش آموزان به کلاس بر روی آن راه برود یا «بازی باز می شیم بسته می شیم» را انجام می دهیم.

ارزشیابی ورودی:

معلم یک ماشین و یک قایق چوبی کوچک را به کلاس درس می آورد را در دست چپ و راست خود می گیرد . مثلاً می گویند : بچه ها ماشین در کدام دست من قرار دارد . بچه ها می گویند دست راست .

معلم : بچه ها قایق در کدام دست من قرار دارد ؟ دانش آموزان پاسخ می دهند در دست چپ شما .

دیدن تکالیف:

تکلیفی را که به دانش آموزان در مورد دست چپ و راست داده ایم را بررسی می کنیم تا ببینیم دست انجام داده اند یا نه . اگر دانش آموزی درست انجام نداده بود از او می خواهیم پای تابلو بیاید و از او می خواهیم که ماشین را در دست راست و قایق را در دست چپ خود نگه دارد. با این تمرین باعث می شود که دانش آموز حس قبل را خوب یاد بگیرد.

ارائه درس:

به صورت مجسم و نیمه مجسم.

مرحله مجسم:

در این مرحله چند قطعه مفتول آهنی یا طناب ضخیم و کوتاه با خود به کلاس می آوریم و دو سر آن را به صورت باز نگه می داریم سپس دو سر مفتول را به هم وصل می کنیم و از دانش آموزان می پرسیم حالا چگونه شد از بچه ها انتظار می رود که بگویند بسته حالا خود معلم این جمله را تاکید می کند و می گوید سیم بسته شد قبلاً سیم باز بود حالا چی شده؟ بسته شده.

مرحله نیمه مجسم:

مفتول را به طور باز روی تخته می گذاریم و کنار آن یک خط باز می کشیم

و روی این جمله تاکید می کنیم که این خط باز است مفتول را به صورت بسته بر روی تخته می گذاریم و به کنار آن خط بسته ای را می کشیم این خط بسته است و در مرحله بعد از معلم بدون استفاده از مفتول یک خط باز و بسته را می کشیم سپس روی خط باز و بسته ای که قبل از ورود

دانش آموزان به کلاس کشیده بودیم از دانش آموزی می خواهیم روی آن حرکت کند.

می گویم : علی روی خط ها شروع به حرکت کن.

علی روی خط باز راه می رود به انتهای خط که رسید از بچه ها می پرسیم

آیا علی به جای اولش برگشت . بچه ها جواب می دهند . نه . به جای اولش برگشت.

حالا از علی می خواهیم که روی خط بسته راه برود حالا از بچه ها می پرسیم که آیا علی به جای اولش برگشت این بار بچه ها جواب می دهند.

بله . به جای اولش برگشت.

سپس از چند دانش آموز می خواهیم که پای تابلو بیایند و هر کدام یک خط باز و بسته بکشند.

مرحله کنترل درک مفهوم:

بعد از این مرحله صفحه کتاب را باز می کنیم (۶) به بچه ها نمی گوئیم که صفحه (۶) را باز کنید . خودمان کتاب را باز کرده و روبروی دانش آموزان می گیریم و از آنها می خواهیم که این صفحه را باز کنند و نوشته های هر قسمت را می خوانیم و از آنها می خواهیم که خط ها را پررنگ کنند در این مرحله و هر قسمت از کادر دانش آموز باید بتواند خط ها را تشخیص دهد و مفهوم آن را درک کرده باشند.

مرحله رفع اشتباه و به کارگیری حواس:

از دانش آموز می خواهیم که در کادر پایین یک خط بسته بکشد در مرحله بعد از نقاشی های از قبل تعیین شده که به صورت کپی بودن به هر گروه یک عدد را می دهیم و از آنها می خواهیم که به طور گروهی خط های باز و بسته را پیدا کنند و خط باز را قرمز و بسته را آبی رنگ کنند و بعد از این کار با استفاده از نخ که در اختیارشان قرار دارد یک خط باز و بسته را در دفتر خود با چسب مایع بچسبانند.

ارزشیابی تکوینی :

در حین تدریس همان پرسشهایی که از دانش آموز می شود .

حالا این خط چه شده؟ (بسته).

دو خط را روی تابلو می کشیم و می پرسیم نام این خط چیست؟ بچه ها با توجه به نوع خط پاسخ می دهند.

این را ابتدا به صورت گروهی سپس به صورت انفرادی می پرسیم اگر دانش آموزی خوب یادگرفته بود در این صورت بار دیگر مطالب را توضیح می دهیم و بعد از او می خواهیم که پای تابلو بیاید و یک خط باز وبسته بکشد.

در پایان درس را جمع بندی می کنیم و خلاصه وار مطالب را تکرار می کنیم.

ارزشیابی پایانی:

کارهایی که به صورت گروهی وانفرادی بچه ها انجام می دهند خود ارزشیابی به حساب می آید به صورت انفرادی از دانش آموزان می پرسیم که این خط چه خطی است یا از او می خواهیم که یک خط باز و بسته را طراحی کند.

ارائه تکالیف:

از همه می خواهیم که در دفتر نقاشی خود با استفاده از خط باز و بسته یک نقاشی بکشند و خط های باز را به رنگ آبی و بسته را ترمز بکشند و در آخر با استفاده از رنگهای دیگر نقاشی را رنگ آمیزی کنند.